

ตัวบทสำคัญ

ที่ มา ๐๓๑๐.๓/๒๕๖๗

กระทรวงมหาดไทย
ถนนยังไงก็ กทม. ๑๐๒๐๐

๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้กิจการอื่นเป็นเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้กิจการอื่นเป็นเกษตรกรรม	จำนวน ๑ ชุด
	ตามกฎหมายว่าด้วยการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.	
	๒. รายงานการวิเคราะห์ผลกระบวนการที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย	จำนวน ๑ ชุด
	๓. สรุปสาระสำคัญร่างกฎกระทรวงกำหนดให้กิจการอื่นเป็นเกษตรกรรม	จำนวน ๑ ชุด
	ตามกฎหมายว่าด้วยการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.	
	๔. รายงานสรุปการรับฟังความคิดเห็น	จำนวน ๑ ชุด
	๕. หลักฐานการเบิกเผยแพร่ผลการรับฟังความเห็นและการวิเคราะห์	จำนวน ๑ ชุด
	ผลกระบวนการที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย	
	๗. เอกสารประกอบการขออนุมัติจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง	จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทย ขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้กิจการอื่นเป็นเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. มาเพื่อคณะกรรมการรัฐพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เนื้อหาความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

เนื่องจากมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้กำหนดบทนิยามคำว่า “เกษตรกรรม” ให้หมายรวมถึงกิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ยังไม่ได้มีการออกกฎหมายว่าด้วยการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยจัดทำร่างกฎกระทรวงกำหนดให้กิจการอื่นเป็นเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยจัดทำร่างกฎกระทรวงกำหนดให้กิจการอื่นเป็นเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ซึ่งเป็นเรื่องที่กฎหมายกำหนดให้ต้องเสนอต่อก่อนตามมาตรา ๔ (๕) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๒.๑ เนื่องจากพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีผลใช้บังคับก่อนวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และมีบทอาญาด้านทรัพย์สินที่เข้าข่ายเป็นกรณีที่ต้องมีการออกกฎหมายหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อที่ประชาชนจะสามารถปฏิบัติตามกฎหมายหรือได้รับสิทธิประโยชน์จากการออกกฎหมายนั้นได้ แต่ยังมิได้มีการออกกฎหมายหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด โดยต้องดำเนินการเร่งดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำร่างกฎหมายให้แล้วเสร็จให้ทันภายในวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๓๙ (๑)

แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๗ และกรรมการปกครองได้ขอขยายระยะเวลาในการจัดทำกฎหมายลำดับรองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ การเข้าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ ต่อสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี และคณะกรรมการรัฐมนตรี ได้มีมติ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๖ เห็นชอบให้ขยายระยะเวลาออกใบอีก ๑ ปี นับแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๖

๒.๒ เนื่องจากเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ซึ่งประกอบกิจการดังต่อไปนี้ (๑) การปลูกไม้เศรษฐกิจเพื่อการค้าเป็นปกติธุระ (๒) การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม (๓) การเพาะเห็ด (๔) การปลูกหญ้าเพื่อค้าหรือเลี้ยงสัตว์ (๕) การปลูกไม้ดอกหรือไม้ประดับ และ (๖) การเพาะเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ให้ได้รับสิทธิประโยชน์ อันพึงมีตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการเข้าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ จึงเห็นควรเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี เป็นการเร่งด่วน

๓. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ การใช้บังคับพระราชบัญญัติการเข้าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ ได้กำหนดหนนิยามคำว่า “เกษตรกรรม” ให้หมายรวมถึงกิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนั้นไม่ได้มีกำหนดไว้ในกฎกระทรวงใด และในปัจจุบันการประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น มีรูปแบบและวิธีการใหม่ที่แตกต่างไปจากที่เคยทำ ซึ่งมีสภาพปัจจุบันและอุปสรรคในการใช้บังคับกฎหมาย ดังนี้

(๑) การไม่มีกฎกระทรวงกำหนดว่ากิจการอื่นใด ซึ่งถือเป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำให้การตีความบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ขาดความชัดเจน

(๒) ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมรูปแบบใหม่ไม่เป็นผู้เช่าที่ดินตามพระราชบัญญัติ ดังกล่าว ทำให้การตีความบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ขาดความชัดเจน

๓.๒ กรรมการปกครองได้มีประกาศ เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นร่างกฎกระทรวงกำหนดให้กิจการอื่นเป็นเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. โดยกำหนดวิธีรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) เป็นเวลา ๑๖ วัน ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗ และได้ประชาสัมพันธ์ประกาศดังกล่าวไปยังกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓.๓ กรรมการปกครองได้สรุปผลการการรับฟังความคิดเห็นร่างกฎกระทรวงกำหนดให้กิจการอื่นเป็นเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ที่ได้กำหนดวิธีรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) ตามข้อ ๓.๒ สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ผู้จัดส่งความคิดเห็น จำนวน ๗๐ ราย จำแนกประเภทได้ดังนี้

- (๑) เจ้าหน้าที่สังกัดกรรมการปกครอง จำนวน ๒๙ ราย
- (๒) เจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๙ ราย
- (๓) ประชาชนทั่วไป จำนวน ๑๖ ราย
- (๔) อื่นๆ จำนวน ๖ ราย

ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย (คน)	ไม่เห็นด้วย (คน)	ความเห็น อื่นๆ (คน)
๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ “การปลูกไม้เพื่อการค้าเป็นปกติธุระ” เป็นเกษตรกรรมตามพระราชบัญญัติการเข้าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ หรือไม่ อย่างไร	๖๑	๖	๑

๒.ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ “การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม” เป็นเกษตรกรรมตามพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ หรือไม่ อย่างไร	๖๕	๒	๑
๓.ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ “การเพาะเห็ด” เป็นเกษตรกรรมตามพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ หรือไม่ อย่างไร	๖๕	๑	๑
๔.ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ “การปลูกหญ้าสำรับค้าหรือเลี้ยงสัตว์” เป็นเกษตรกรรมตามพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ หรือไม่ อย่างไร	๖๕	๒	-
๕.ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ “การปลูกไม้ดอกหรือไม้ประดับ” เป็นเกษตรกรรมตามพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ หรือไม่ อย่างไร	๖๕	๔	-
๖.ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ “การเพาะเลี้ยงแมลงศรีษะชุดกิจ” เป็นเกษตรกรรมตามพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ หรือไม่ อย่างไร	๖๓	๔	๑
ความคิดเห็น			
๗.ท่านเห็นว่ามีกิจกรรมประเภทอื่นที่สมควรกำหนดให้เป็น “เกษตรกรรม” หรือไม่ อย่างไร	กิจกรรมประเภทอื่นเห็นควรกำหนดให้เป็น “เกษตรกรรม” ดังนี้ ๑.การเลี้ยงกุ้ง ปลา ในนาข้าว ๒.การทำปุ๋ยชีวภาพเพื่อจำหน่าย ๓.ปลูกพืชไร่หมุนเวียน ๔.การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และผู้ดูแลแบบสอบถามว่า ไม่มีข้อเสนอจำนวน ๓๔ ราย		
๘.ข้อเสนอแนะ	ไม่มีข้อเสนอ ๓๖ ราย		

๓.๔ กรรมการปักครองได้ยกร่างกฎหมายรองกำหนดให้กิจกรรมอื่นเป็นเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. สรุปสาระสำคัญได้ คือ ให้กิจกรรมต่อไปนี้เป็นเกษตรกรรมตามพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔

- (๑) การปลูกไม้เศรษฐกิจเพื่อการค้าเป็นปกติธุระ
- (๒) การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม
- (๓) การเพาะเห็ด
- (๔) การปลูกหญ้าเพื่อค้าหรือเลี้ยงสัตว์
- (๕) การปลูกไม้ดอกหรือไม้ประดับ
- (๖) การเพาะเลี้ยงแมลงศรีษะชุดกิจ

/๓.๔ กรรมการปักครอง...

๓.๕ กรรมการปกครองได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายของร่างกฎกระทรวงกำหนดให้กิจการอื่นเป็นเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการเข่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๗ เรียบร้อยแล้ว

๔. สาระสำคัญของร่างกฎหมาย

ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้กิจการอื่นเป็นเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการเข่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. สรุปสาระสำคัญได้ คือ กำหนดให้กิจการอื่นเป็น “เกษตรกรรม” ตามบทนิยามในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการเข่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

๕. ประโยชน์และผลกระทบ

๕.๑ มีกฎกระทรวงกำหนดว่ากิจการอื่นได ซึ่งถือเป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำให้การตีความบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่มีความชัดเจน และเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่

๕.๒ ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมรูปแบบใหม่ (เกษตรกรผู้ประกอบอาชีพปลูกไม้เศรษฐกิจเพื่อการค้าเป็นปกติธุระ ปลูกหม่อนเลี้ยงไก่ เพาะเห็ด ปลูกหญ้าเพื่อค้าหรือเลี้ยงสัตว์ ปลูกไม้ดอก หรือไม้ประดับ และเพาะเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ) เป็นผู้เช่าที่ดินตามพระราชบัญญัติตั้งกล่าว ทำให้การตีความบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่มีความชัดเจน

๕.๓ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เศรษฐกิจไทย ผ่านเกษตรกรรมที่กำหนด ซึ่งเป็นเกษตรกรรมที่มีส่วนแบ่งทางการตลาดค่อนข้างสูง ทั้งตลาดในประเทศและตลาดต่างประเทศ ที่มีแนวโน้มความต้องการของผู้บริโภคเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และเป็นการเพิ่มโอกาสให้เกษตรกรรายย่อยสามารถเข่าที่ดินเพิ่มเติมในราคาน้ำดื่มน้ำที่เป็นธรรม เพื่อให้ตนสามารถเพิ่มผลผลิตและเพิ่มรายได้ของเกษตรกรไทย

๖. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสนับสนุนรายได้ไม่มี

๗. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กรรมการปกครอง ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๑๐.๓/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๗ ถึงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อให้ตรวจสอบสาระสำคัญให้เกิดความถูกต้อง ครอบคลุม และสอดคล้องกับการประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้นในปัจจุบัน และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ กช ๐๒๐๘/๔๗๕๖ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๗ ได้ดำเนินการตรวจสอบร่างกฎกระทรวงดังกล่าว และเห็นชอบกับสาระสำคัญของร่างกฎกระทรวงดังกล่าว โดยแจ้งผลพิจารณาให้กรรมการปกครองทราบ ดังนี้

เพื่อให้สาระสำคัญของร่างกฎกระทรวงกำหนดให้กิจการอื่นเป็นเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการเข่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ครอบคลุมและสอดคล้องกับความหลากหลายของการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและเพื่อให้ผู้เช่าที่ดินตามความในพระราชบัญญัติตั้งกล่าวได้รับสิทธิประโยชน์อันพึงมีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอแก้ไขเพิ่มเติมกิจการอื่น ดังนี้

- (๑) การปลูกไม้เพื่อการค้าเป็นปกติธุระ เป็น การปลูกไม้เศรษฐกิจเพื่อการค้าเป็นปกติธุระ
- (๒) การปลูกหญ้าสำหรับค้าหรือเลี้ยงสัตว์ เป็น การปลูกหญ้าเพื่อการค้าหรือเลี้ยงสัตว์

๘. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๙.๑ พระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๗

๙.๒ พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์
ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๗

๙.๓ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการร่างกฎหมาย
มาตรา ๔ (๕)

๙. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

กระทรวงมหาดไทย ขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติหลักการร่างกฎหมาย
กำหนดให้กิจการอื่นเป็นเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุทิน ชาญวีรภุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมการปศุสัตว์

สำนักบริหารการปศุสัตว์ท้องที่

โทร. ๐-๒๖๒๙-๔๓๐๗-๑๔ ต่อ ๕๑๓